No. 112. DONDERDAG 17 SEPTEMBER. 1857.

VIER EN DERTIGSTE JAARGANG.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2.30, buiten Assen franco per post *f* 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels *f* 1.00 en voor elken regel meer 15 cent, behalve 35 cent zegelregt.

Vergadering van den Raad der Gemeente Assen, op Zaturdag den 19 September 1857, des middags half een ure.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

17 Sept.

Om het gewigt der zaak laten wij hier den letterlijken tekst volgen van de berigten uit Britsch-Indie, die bij de Engelsche regering zijn ontvangen:

„Bombay, 15 Augustus.

„Generaal *Havelock* heeft 29 en 30 Julij bij Abipuralgung de muitelingen verslagen, en hun bijna al hunne kanonnen ontnomen. Hij hoopte den 31 Julij Lucknow te bereiken.

„Te Dinnapore zijn het 78ste en 40ste regement infanterie, benevens het 12de regement ongeregelde kavalerie aan het muiten geslagen. Den 23 Julij heeft het 10de regement van Hr. Ms. troepen 800 dier opstandelingen ter neêr geschoten in een gevecht dat het hun leverde. De opstandelingen zijn tot Benarez voortgerukt.

„Te Delhi was, volgens tijdingen uit het leger voor die stad van 27 Julij, nog geen verandering gekomen. De belegering werd langzaam voortgezet. De versterkingstroepen begonnen aan te komen. Generaal *Reed* was door ziekte genoodzaakt het opperbevel over de belegeringstroepen neder te leggen. In zijne plaats heeft de brigadier-generaal *Wilson* het commando aanvaard.

„Te Agra blijven de Europeanen in het fort en zijn wel in staat deze sterkte te behouden. Zij zien echter reikhalzend naar verlossing uit en verkeeren in den grootsten angst.

„Sir *Colin Campbell* is te Calcutta aangekomen.

„De muitelingen van Sealkote zijn op hunnen weg naar Delhi bij Goodephore door de troepen van den brigadier *Nicholson* verstrooid geworden.

„In het 27ste regement inlandsche infanterie van Bombay is de opstand uitgebroken. Dit regement ligt in garnizoen te Kolapore in Zuid-Mahratta. Men zegt echter, dat het den Europeanen gelukt is deze muiterij te dempen.

„De voormalige *rance* van Satara en een inlandsche rajah zijn in hechtenis genomen en gevankelijk naar Bombay overgebragt.

„In het presidentschap Bombay is eene mahomedaansche zamenzwering ontdekt.

„In een gedeelte van Bengalen is de rust hersteld.

„De *Bombay Times* zegt, dat ofschoon de muiterij niet meer tot het bengaalsche leger is beperkt, de opstand toch als mislukt is te beschouwen, en dat de met deze mail te ontvangen berigten bepaald bemoedigend zijn.

„Versterkingstroepen zijn aangekomen."

De *Morning-Post* bevat een bijzonder telegrafisch berigt, meldende dat *Nena Sahib* zich zelven en zijne bloedverwanten heeft om het leven gebragt. Een regerings depêche, in hetzelfde blad opgenomen, houdt in, dat de muitelingen te Delhi den 14, 18 en 23 Julij uitvallen hebben gedaan, doch telkens met groote verliezen zijn terug geslagen; dat echter 500 Engelschen gedood of gekwetst zijn. Onder de gekwetste hoofdofficieren bevindt zich *Shamberleone Sober*, die echter bereids van zijne wonden hersteld is. De opstandelingen van Numuch zijn te Delhi aangekomen en hebben er de bezetting versterkt. Den 15 Augustus werd het leger van *Nicholson* voor de vesting verwacht.

Het aan den Ganges gelegen fort Bilthoor is, naar men verneemt, door generaal *Havelock* geslecht; daarna trok hij de rivier over, sloeg de opstandelingen en deed met generaal *Neill* eene poging tot ontzet van Lucknow; bij Dupeer Elgunge, op den weg naar Lucknow, heeft hij 10,000 opstandelingen verstrooid.

Deze berigten zijn over het algemeen zeer gunstig te noemen. Had men de tijding ontvangen, dat de staat van zaken dezelfde was gebleven en de Engelschen zich hadden gehandhaafd in de positien door hen bezet, men had reeds zeer tevreden mogen wezen, omdat de Engelschen eene groote overmagt, wat het getal aangaat, tegen zich over hebben, die, wanneer ze vereenigd en onder bekwame aanvoerders gesteld was, reeds lang alle Engelschen het vaste land van Indie had kunnen doen ontruimen, waarvoor velen in Engeland lang niet zonder vrees waren.

Thans evenwel zijn de Engelschen, niettegenstaande de geringe magt, welke zij bezitten, in alle door hen tegen de inlanders geleverde gevechten overwinnaars gebleven, zij zijn zelfs op sommige punten aanvallenderwijze te werk gegaan, hebben de oproerlingen herhaaldelijk geslagen en hen reeds op eene gevoelige wijze getuchtigd.

Inmiddels komen de versterkingen uit de nabijgelegene bezittingen en uit het moederland aan, en zullen de schaal gewis ten voordeele van Engeland doen overslaan, terwijl ook de nieuw benoemde opperbevelhebber sir *Campbell* is aangekomen en aan de operatien eenheid zal geven. De autoriteiten en particulieren zullen zeker van den eersten schrik bekomen zijn, en beter in staat, om den juisten staat van zaken te doorzien en daarnaar maatregelen te nemen.

In 't kort, wanneer de Engelschen, met de geringe magt, welke zij nu in Indie bezitten, hebben kunnen doen, wat zij nu reeds hebben verrigt, kan het bezwaarlijk twijfelachtig zijn, dat zij, wanneer zij hunne magt tot 87,000 man Europesche troepen zullen hebben opgevoerd, gelijk ze plan hebben, den opstand geheel zullen onderdrukken en herwinnen, wat ze verloren hebben.

Onder de teekenen van den tegenwoordigen tijd behooren vooral de menigvuldige bezoeken, die de gekroonde hoofden elkander brengen, en de talrijke bijeenkomsten, die de magtigen dezer aarde houden.

Wat brengt hen zoo tot elkander? Waarom schijnen zij de twisten, die hen vroeger zoo verdeelden, te hebben opgegeven?

Vroeger hadden zij geene vijanden dan elkander; het was de eene potentaat, die oorlog voerde tegen den anderen, thans hebben zij een gemeenschappelijken vijand, die in 1848 eenige troonen neerwierp, anderen deed schudden, grootheid en aanzien vernederde en geringen van stand en geboorte in de hoogte hief; het is het socialismus, het communismus en de democratie. De Vorsten beseffen het maar al te wel, dat zij geene onverzoenlijker vijanden hebben dan deze en 1848 heeft hun derzelver kracht doen gevoelen; zij beseffen het, dat, hoe meer zij zich zelve door onderlinge oorlogen en veeten verzwakken, hoe magtiger hunne vijanden worden; zij beseffen het, dat zij in den gezeten burger, die in de eerste plaats rust en veiligheid voor zich en de zijnen verlangt, een krachtigen bondgenoot en aanhanger vinden, omdat deze met grond vreest, blijkens de ondervinding, welke Frankrijk in 1798 en 1848 heeft geleverd, dat de socialisten, communisten en democraten hem zijne rust en veiligheid zullen ontnemen en zijne bezittingen met hem willen deelen; zij beseffen het, dat zij den gezeten burger niet van zich moeten verwijderen, door hem de ijsselijkheden van een oorlog te doen ondervinden of hem buitengewoon met oorlogslasten te bezwaren, maar dat zij integendeel het aantal gezeten burgers, d. i. zij, die iets te verliezen hebben, dienen te vermeerderen, omdat zij daardoor het getal hunner bondgenooten en der vijanden hunner vijanden vergrooten.

Hierdoor zijn de Vorsten, in hun eigen belang, gedwongen, om het welzijn hunner onderdanen te bevorderen en oorlogen te vermijden; alle keizerrijken, koningrijken etc. etc. zijn daardoor de vrede, alle potentaten natuurlijke bondgenooten, wier belang niet meer is eigene verheffing ten koste van die van een ander, maar de bevordering van den bloei der volken.

Mogten de Magtigen der aarde meer en meer uit dit oogpunt hun belang inzien, en de legers niet anders doen dienen, dan om orde en veiligheid tegenover de kwaadwilligen te handhaven!

Een tweede teeken van den tegenwoordigen tijd zijn de internationale congressen, bijeenkomsten, tentoonstellingen etc. Vroeger, zoo ze gehouden werden, waren ze tot één Rijk, ja veelal tot eene Provincie beperkt, thans worden ze opengesteld niet alleen voor alle volken van Europa, maar voor alle volken van de geheele wereld. Op de tentoonstellingen te Londen en Parijs waren alle werelddeelen vertegenwoordigd; te Frankfort wordt thans een liefdadigheids-congres, te Weenen een statistiek congres, te Brussel een congres van oogheelkundigen gehouden, tot wier deelneming genoegzaam ieder rijk van Europa en ook Amerika zijn contigent leverde; allen zijn daar niet alleen eendragtig bijeen, maar ieder is ook bereid, om zijn licht voor anderen te doen schijnen, en ieder is begeerig om van het licht des anderen voordeel te trekken.

Bovenal moeten wij hier melding maken van de vereeniging van Evangelische Christenen uit alle landen, welke thans te Berlijn plaats heeft; mogen andere vereenigingen de vermeerdering van kennis of de bevordering van het tijdelijk welzijn onder de menschen beoogen, deze vereeniging stelt zich ten einddoel, om meerdere menschen den weg te doen bewandelen, die leidt naar den Hemel met alle zijne zaligheden, die de goede God wel voor alle menschenkinderen heeft opengezet, maar waaromtrent de meesten uit verblindheid of zorgeloosheid, al vrij onverschillig zijn.

Hieronder deelen wij iets mede van hetgeen op de vergaderingen dier vereeniging is verhandeld, en hoe de eerwaardige *Friedrich Wilhelm* met die vereeniging is ingenomen.

De slagboomen, die de volkeren vroeger van elkander scheidden, vallen, althans in Europa, meer en meer weg; spoorwegen, stoombooten en telegrafen brengen hen nader tot elkander en verbroederen hen; hoe meer nu de volken elkander bezoeken, leeren kennen en achting en liefde voor elkander krijgen, hoe meer de oorlogen zoo niet tot de onmogelijkheden althans tot de onwaarschijnlijkheden zullen behooren.

De Keizer van Rusland is te Berlijn aangekomen, en daar door den Koning, de Prinsen, de autoriteiten etc. met zeer veel onderscheiding ontvangen.

Het is onzeker, op welken dag hij eene bijeenkomst met Keizer *Napoleon* zal houden, of deze een, of twee of meerdere dagen zal aanhouden, en of ook de beide Keizerinnen hunne gemalen zullen vergezellen.

Het wordt nu weder tegengesproken, dat de Koning van Pruissen en de Keizer der Franschen ook eene zamenkomst zullen houden, doch men verzekert nu, dat *Frans Jozeff* naar Berlijn zal gaan.

De Oostenrijksche bladen zien met zekere ongerustheid de conferentie van keizer *Alexander* en Keizer *Napoleon* te gemoet; zij vertellen, dat Keizer *Napoleon* niet dan met weerzin tot deze conferentie heeft besloten en slechts aan de herhaalde verzoeken, van wege Keizer *Alexander* gedaan, heeft toegegeven. Oostenrijk vreest een verbond tusschen Rusland en Frankrijk; het is beducht daardoor in de knel te zullen geraken.

Over de aanstaande bijeenkomst van de keizers van Rusland en Frankrijk bewaren de Engelsche bladen over 't algemeen een diep stilzwijgen, en dat baart bij velen verwondering.

Maar ten onregte, dunkt ons.

Waar 't hart vol van is, loopt de mond van over, en is Albion, het trotsche Albion, niet veel te trotsch om zoo veel gerucht te maken, dat is zoo veel belang te hechten aan een mondgesprek tusschen den keizer der Franschen, wiens troon op een zandgrond staat, en den keizer aller Russen, die men onlangs kastijdde in zijn eigen land?

Is Engeland niet verzocht om zich op de groote conferentie in Duitschland te doen vertegenwoordigen — het zal wel te weten komen wat daar is gezegd en besproken en beraamd, en zeker is het althans, dat er *niets kan* worden *gedaan*, of John Bull moet worden *gehoord*.

Het best is dus om stille te zijn en weinig notitie te nemen van de vorstelijke zamenkomst in Duitschland, vooral omdat het oogenblik tot groote woorden, tot ernstige waarschuwingen, uit het magtige eiland over het kanaal naar Europa gezonden, thans niet daar is. Ieder weet, zelfs de beschroomdste Westfalinger, dat Engeland de „beide handen overvol" heeft met Britsch-Indie, en daarom zouden duizenden, ja tienduizenden, de vrijheid nemen, Engeland te *laten* praten, als het ongeroepen zijn neus stak, en dat deed het zeer dikwijls, in de staatshuishouding zijner buren.

Dat de keizer der Franschen voor de slagtoffers van den opstand in Indie voor 1200 en zijne gade voor 400 pond sterling inschreef, werd in Engeland met groote ingenomenheid gehoord.

Uit Spanje altijd verkeerd nieuws.

Nu is het weder de pers, die aldaar in verdrukking leeft, zoo zelfs, dat twee adjudanten van *Narvaez* op helderlichten dag zich ongeoorloofde brutaliteiten veroorloofden tegen een journalist, ter oorzake van een artikel door dezen openbaar gemaakt. Zulke daden wekken algemeene verontwaardiging en het publiek eischt eene gestrenge straf, maar vergeefs! De kabinets-president dekt met zijn gezag de schuldigen, en daardoor vernedert hij zich in de oogen van alle weldenkenden.

Na de ontruiming van Herat door het Perzische leger, zijn aldaar ongeregeldheden uitgebarsten van kerkelijken aard, en ook onder de Afghaansche stammen van Perrah en Candahar is eene onrustige beweging ontstaan.

De verkiezingen in Moldavie hebben weder plaats, en, voor zooverre zij bekend zijn, geven zij een geheel ander resultaat dan de vroegere; van den stand der geestelijken, waarvan bij de eerste verkiezingen slechts vier kiezers waren opgekomen, zijn thans 140 verschenen, die met genoegzaam algemeene stemmen drie afgevaardigden hebben gekozen, alle drie bepaalde voorstanders van de vereeniging der Vorstendommen. Ook de verkiezingen der grondeigenaren zijn in den geest der vereenigingsgezinden uitgevallen.

Abdul-Medjid zal hierdoor zeker uit zijn humeur geraken.

Bij een besluit van den zieken Koning van Zweden zijn de leden aangewezen van den raad van state, die voorloopig, gedurende 's Konings ziekte, met het beheer der zaken van het Koningrijk Zweden en Noorwegen zullen belast worden.

Bij den Zweedschen rijksdag is een Koninklijke boodschap ingekomen, ten geleide van eene voordragt tot benoeming van den Kroonprins tot regent des rijks. Volgens *Aftonbladet* zou deze voordragt in strijd zijn met de grondwet.

De landdag van Holstein is den 12 dezer gesloten; trouwens dat ligchaam had thans ook niets meer uit te rigten, na de afstemming van het ontwerp van grondwet.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Het vertier van brood uit de te Amsterdam gevestigde en sedert primo Augustus jl. in werking zijnde meel- en broodfabriek, neemt dagelijks zoo zeer toe, dat per week reeds omtrent 30,000 ponden brood door verschillende depôthouders worden verkocht.

— Het heeft Z. M. den Koning behaagd voor een exemplaar te doen inteekenen op het eerstdaags uit te geven werk van den heer *Siemelink*, te Amsterdam, onder den titel van: *De eeuwigheid onthuld, of het leven na den dood*, enz.

— De Prins van Oranje, die thans de Spaansche en Portugesche kusten bereist, zal ook de westkusten van Italie, namelijk Nizza, Genua, Napels en Messina, bezoeken.

— De uitvoer van vee van Harlingen naar Engeland is thans zoo groot, dat de gewone Engelsche stoombooten alles niet kunnen laden en meermalen een groot getal moet wachten tot eene volgende gelegenheid.

— Gedep. Staten van Friesland hebben thans eene geldleening uitgeschreven van *f* 190,000, tegen eene rente van 4½ pct., aflosbaar in 20 termijnen. Tot den 10 Oct. staat de deelneming open.

— Men meent opgemerkt te hebben, dat het buitengewoon drooge weder van dezen zomer bevorderlijk is ge-

weest tot het stuiten van de ziekte in de aardappelen, dewijl de zwarte plekken, die zich in Augustus aan de plant vertoonden, weder verdwenen en zelfs nieuwe bladeren te voorschijn kwamen. Indien nog eenige zulke warme zomers volgen, dan gelooft men, dat die ziekte geheel zal verdwijnen.

— Volgens berigten bij het departement van marine ingekomen, is Zr. Ms. stoomschip *Groningen*, aan boord van welken bodem Z. K. H. de Prins van Oranje zich bevindt, te Valencia aangekomen.

— Uit Zevenaar schrijft men aan de *Arnh. Ct.* van 12 Sept. Heden voormiddag omstreeks 11 ure is aan het grenskantoor alhier de crinoline van eene niet zeer jeugdige dame, uit Amsterdam, verlost van...... een pak laken.

— Uit Batavia wordt van 10 Julij het volgende aan een Duitsch blad geschreven:

„De geest des opstands vertoont zich ook hier en daar in Nederl. Indie, zoo in het Noordwesten als in het Zuidoosten. De Hollandsche bezittingen echter liggen zeer verspreid, en men kan er daarom gemakkelijker een opstand onderdrukken dan de Engelschen in hunne Indische bezittingen, die zeer uitgestrekt zijn en een geheel vormen.

„Die oproerige geest schijnt zich trouwens aan geheel Oostelijk Azie van 50 gr. N. B. tot 20 gr. Z. B. te hebben medegedeeld. Op Timor gedragen zich de radja van Didak en de fetor van Takaip ook niet zoo als het behoort. De laatste, zich beleedigd achtende door eenige Koepangmardikiers (de Hollandsche Koepang ligt op het zuidelijk gedeelte van het eiland), heeft eene roofiogt gedaan op het grondgebied, dat onmiddelijk aan de Hollandsche regering onderworpen is, en alle pogingen om hem vreedzamer te stemmen, zijn mislukt. Dit gedrag geeft een slecht voorbeeld, en daar het ook in het belang van het land niet geduld kan worden, heeft de Nederl. regering besloten er een einde aan te maken, door eene expeditie tegen dat opperhoofd af te zenden."

Men zal wel doen, met geen onvoorwaardelijk geloof aan dit berigt te hechten, maar nadere berigten af te wachten; in allen gevalle is het gelukkig, dat er in den laatsten tijd vele versterkingen naar Java zijn gezonden.

's Hage, 14 Sept. H. M. de Koningin en Z. K. H. de jeugdige prins Alexander zijn heden morgen ten 9 ure, met eenen extra-spoortrein uit deze stad naar Darmstadt vertrokken.

Bergenopzoom, 10 Sept. De prijs der boter is hier tot eene bijna nooit gekende hoogte gestegen; men betaalt voor stukken (6½ ons zwaar) 95 cent.

Breda, 14 Sept. De spoorweg tusschen Breda en Antwerpen oefent geen geringen invloed uit op de verbroedering der Nederlanders en Belgen. Elken Zondag ochtend ziet men een betrekkelijk groot aantal menschen uit Breda en omstreken zich naar het station begeven, om Antwerpens en Brussels merkwaardigheden te zien, en des avonds of uiterlijk Maandag morgen weder huiswaarts te keeren.

Insgelijks ziet men hier ook elken Zondag een aanzienlijk aantal Belgen met hetzelfde doel aankomen, die door hun betamelijk gedrag den band der verbroedering nauwer aanhalen.

Sloterdijk, 14 Sept. Heden avond met de laatste spoortrein gebeurde hier een verschrikkelijk ongeluk; de wachter aan het hek is door de locomotief gegrepen, een eind medegesleept en in een sloot geworpen, waar bij zijn dood vond; ofschoon niet uiterlijk, maar inwendig was hij zwaar gekwetst. Hij was een oppassend en braaf man, geacht en bemind, en zijn onverwachte dood ver wekt aller deelneming.

's Hertogenbosch, 10 Sept. Sinds jaren is de gemeente Besoyen ten achter gebleven, om aan het algemeen armbestuur te dezer stede de kosten van ondersteuning en verpleging van aldaar armlastige personen te voldoen. Het eischend collegie heeft eene regterlijke vervolging tegen die nalatige gemeente ingesteld, ten einde haar tot betaling te dwingen, en wijl de financien der verwerende partij zich in zulk een wanhopigen toestand bevinden, dat zij niet bij magte is, een aannemelijk voorstel te doen, zullen eerlang al de onroerende goederen, bestaande in het raadhuis, de school, het brandspuithuisje en een paar perceelen schaarbosch, bij geregtelijke uitwinning verkocht worden.

Daar deze toestand voor Besoyen niet langer houdbaar is, zal die gemeente weldra een cadeau voor eene naburige gemeente worden. (*Tielsche Cour.*)

Nijmegen, 11 Sept. Sedert een paar dagen vindt te dezer stede een vreemd geval plaats. Bij een als vreedzaam bekend inwoner, in eene der achterstraten wonende, worden namelijk de glazen zijner woning achtereenvolgend door kiezelsteenen verbrijzeld, hetwelk aanhoudend eene menigte volks voor dit huis op de been houdt en onder hetzelve tot allerlei vreemde sprookjes aanleiding geeft. Ofschoon de policie alles in de nabijheid nauwkeurig heeft onderzocht en al het mogelijke aanwendt, om den dader of de daders van dit feit te ontdekken, heeft dit echter tot hiertoe niet mogen gelukken, en is thans, tot bescherming van den bewoner en zijn eigendom, eene soort van beschutting voor zijne woning geplaatst. Natuurlijk denken velen aan bovennatuurlijke oorzaken.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Te Lyon leeft een man, *Hildebrand* genaamd, die in 1757 te Parijs geboren is; hij werd bij het beleg van Toulon gewond en reisde tot zijn 85ste jaar de provincien door, om zijne liederen te verkoopen; zijne regterhand is lam, overigens geniet hij de beste gezondheid. Hij was een der eersten die de liederen van *Beranger* zong en heeft veel tot hunne verspreiding bijgedragen. Hij reist nu naar Nizza, om eene nicht te bezoeken, die hij sinds 1823, toen zij hem vergezelde en zijn orgel draaide, niet heeft gezien.

— In Algerie zal eene compagnie van zoogenaamde Zumbeschies opgerigt worden in navolging van die, welke thans reeds in Perzie bestaan. Het is eene kameel-artillerie. Elk dezer dieren draagt een houwitser met de noodige toebehooren en men belooft zich in zekere gevallen voortreffelijke diensten van dit nieuwe korps.

— Volgens geruchten zou het voornemen bestaan het kamp van Châlons op te heffen. De aanhoudende sterke regen van de laatste dagen heeft het geheel onder water gezet. De soldaten, die in hunne tenten slechts stroo hebben en tegen het indringende water niet beveiligd zijn, lijden vreesselijk. De officieren hebben het beter; hunne tenten zijn met hout bevloerd. Tot dusverre heeft de Keizer echter tot eene opheffing zijne toestemming niet gegeven.

— Den 22 dezer maand begint voor het hof van assises te Parijs de behandeling der zaak van *Carpentier* c. s., beschuldigd van den belangrijken diefstal ten nadeele van de Noorder-spoorwegmaatschappij. *Carpentier* en *Guerin* zullen door *Lachaud*, *Grellet* zal door *Desmarest* en *Parot* door *Emil Dufaure* worden verdedigd. De maatschappij, die als civiele eischeres optreedt, heeft de verdediging harer belangen aan Chaix d'Est-Ange opgedragen.

— Blijkens eene bekendmaking van het bestuur der maatschappij tot het daarstellen eener telegrafische gemeenschap tusschen Europa en Afrika, is men, na herhaalde mislukte pogingen, er thans in geslaagd om eenen telegraafdraad door de Middellandsche zee te leggen tusschen Bona in Algerie en Kaap Teulada op het eiland Sardinie.

— De in de laatste dagen gevallen regens hebben het rijp worden der druiven in Frankrijk zoo bespoedigd, dat aan de Loire het begin van den wijnoogst op 10 dezer werd bepaald. De hoedanigheid der druiven belooft ook daar, volgens de verzekering van het *Journal de Loiret*, een buitengemeen goeden wijn. De *Moniteur Vinicole* meldt: „Frankrijk bevat 1.977,000 bunders wijngaarden. Levert nu bij den eerstdaags te beginnen oogst elke bunder gemiddeld 40 vaten wijn, dan zal men 79,080,000 stukvaten, dat is ongeveer 2 stukvaten per inwoner, verkrijgen. Berekend tegen 40 francs per vat, zullen deze 79,080,000 vaten meer dan acht duizend millioen francs vertegenwoordigen."

— Te Parijs in den ochtend van 14 dezer ten 6 ure, kort na het afdrukken van den *Moniteur Universel*, ontdekte men in de zetterij van het dagblad een helder licht en stond die zetterij in lichte laaije vlam. Spoedig snelde hulp toe; ten 9 ure was men den brand meester en ten 12 ure was die gebluscht. De schade is aanzienlijk. De lokalen der zetterij, der collectien, een gedeelte van die der redactie, der bijwerkplaatsen, een gedeelte der drukkerij, van de bibliotheek en der vertrekken van de administratie alles is eene prooi der vlammen geworden. De schade wordt op f 300.000 frs geschat. Het gebouw en het materieel waren tegen brandschade verzekerd.

— Eenige jaren geleden beweerde een Engelschman of Amerikaan, *Philips* genaamd, het middel te hebben uitgevonden om de branden te beletten. Eene openbare proefneming op het veld van Mars mislukte echter, en sedert was er van *Philips* geen sprake meer. Thans heeft de heer *Carteron*, een Fransch scheikundige, een chemisch preparaat uitgevonden, een nieuw zout, door welks gebruik voortaan geen brandgevaar meer zal te vreezen zijn, en men in een houten huis even gerust als in een ijzeren huis zal kunnen slapen. Bedoeld zout, vermengd met gewone stijfsel bij het stijven van de wasch, maakt het linnengoed onbrandbaar. Zoo ook worden planken en balken onbrandbaar, wanneer de water- of olieverf, waarmede zij beschilderd zijn, met dit zout is vermengd. Op dezelfde wijze maakt de met dit zout vermengde pap bij het bereiden van papier dit laatste onbrandbaar. Door middel van inspuiting met het preparaat kunnen geheele bossen tegen brandgevaar worden beveiligd.

— Te Lyon wordt thans eene nieuwe zijden stof voor kleedingstukken vervaardigd. Zij is zoo digt, dat een daarvan vervaardigd kleed geheel stijf blijft, en men de crinoline niet meer behoeft. Aangezien echter voor een kleed voor 900 fr. van die nieuwe zijden stof noodig is, zullen de crinolines, helaas! toch nog zoo spoedig niet verdwijnen. Het kleed zelf komt met maakloon, „garneersel" enz. op ruim 1200 fr. te staan.

— In den namiddag van 12 dezer ten 1 ure beklom een man van dertig jaren naar het scheen de Julij-zuil. Boven op het plat van dit gedenkteeken bevonden zich tien personen, die van dit verheven punt het panorama van Parijs beschouwden. De nieuw aangekomene verzocht hun, of zij een weinig plaats voor hem wilden maken, opdat hij ook zou kunnen zien. Hieraan werd gereedelijk voldaan, en toen de onbekende eenige minuten zijne blikken had laten rondweiden, riep hij uit: „Hoe is het mogelijk, dat menschen den moed hebben zich van zulk eene hoogte naar beneden te werpen? Als men naar beneden ziet wordt men reeds bang." Terwijl de overigen hunne oogen op het bastille-plein gevestigd hielden, om te zien of zij ook bang werden, nam de man plotseling eene vaart en wierp zich over het hek. Hij viel dood op de straat. Men vond niets bij hem waaruit kon bekend worden wie hij was, zoodat het lijk naar de Morgue is gebragt.

— Te Belle Isle en Mer stortte zich een verliefd paar uit Nantes in zee, na zich eerst aan elkander vastgebonden te hebben. De prozaïsche zee wierp echter het romantische paar weder op het strand, waar een gendarme het opwachtte en naar Lorient overbragt.

— Een jeugdig waschmeisje te Parijs is tot twee maanden gevangenisstraf veroordeeld, daar zij het kruis van het Legioen van Eer droeg, zonder daarop regt te hebben. De jeugdige schoone zeide, dat zij ook dikwijls de Krim- en Reddingsmedaille droeg, en zich liever met zulke kleinodien versierde, dan met colliers, braccelettes, enz.

ENGELAND.

De ter dood veroordeelde kapitein *Rogers* van het schip *Martha and Jane*, die gedurende eene reis van West-Indie naar Engeland, met behulp der twee stuurlieden, den matroos *Rose* zoodanig heeft gemarteld, dat hij aan de gevolgen overleed, heeft in den middag van den 12den te Kirkdale bij Liverpool zijne straf ondergaan. Tot het laatst bleef hij volhouden, dat de door hem gepleegde daden den matroos den dood niet hebben berokkend. Niet minder dan 50.000 toeschouwers woonden de strafoefening bij.

— Lord Grosvenor en de heer *Macauley* zijn tot pairs verheven, met den titel, de eerste, van baron *Ebury*, en de tweede, van baron *Macauley* van Rotley.

— De *Morning Advertiser* zegt, dat de opoffering van 5000 pd. st. 's jaars door den markies van Dalhousie ten behoeve van het Indische fonds geheel verdicht is, en dat deze edelman 500 pd st. zond als eene gift.

DUITSCHLAND.

Als op eene merkwaardigheid wordt de aandacht gevestigd op eene der oudste boekdrukkerijen in Duitschland, namelijk die van *J. D. Sauerland* te Frankfort, welke achtervolgend in verschillende handen overgegaan zijnde, nu reeds sedert bijna 250 jaren in bloeijenden staat voortgeduurd heeft. De eerste eigenaar van deze drukkerij was *K. Rötel* uit Wurzburg, die in 1606 als drukkersgezel te Frankfort kwam en den 10den Maart 1613 als burger en boekdrukker in de kerkboeken staat ingeschreven.

— Donderdag, de tweede dag waarop de „vereeniging van Evangelische Christenen uit alle landen" te Berlijn bijeenkwam, werd zoowel des morgens als des middags een zitting gehouden, die door reeds ongeveer 900 leden werd bijgewoond. Na opening met gebed en algemeen gezang, trad als eerste spreker op de hofprediker *Krummacher* uit Potsdam, die tot alle aanwezigen een hartelijken welkomstgroet rigtte, welke groete terstond door den bekenden Schotschen predikant *Caird* in de Engelsche taal werd vertolkt. Daarop volgden de tegenbegroetingen van de vertegenwoordigers van verschillende kerkgenootschappen en natien, waarbij de Engelschen en Amerikanen hunne toespraken zin voor zin lieten overbrengen in de Duitsche taal. Allen getuigden van de belangstelling, die in Amerika, Engeland, Frankrijk, Hongarije en onderscheidene andere gedeelten van Duitschland in deze vereeniging werd gesteld.

Des namiddags was tot onderwerp van behandeling gesteld: „de nieuwe conferentien van Evangelische Christenen uit verschillende landen en kerken vergeleken met de kerkvergaderingen van vroegere tijden," waarover de hoogleeraar *Jacobi* uit Halle en de hoogleeraar *Merle d'Aubigné* uit Genève voordragten hielden. Beide redenaars kwamen daarin overeen, dat aan de tegenwoordige vereeniging, ofschoon in vele opzigten niet te vergelijken met de oude kerkvergaderingen en concilien, daar zij noch de bevoegdheid noch het doel heeft, om wetgevende magt uit te oefenen en alleen uit privaat personen bestaat, toch welligt eenmaal de eer zal toekomen, dat zij den aanvang heeft gemaakt met eene groote beweging in de Evangelische kerk.

Vooral de rede van *d' Aubigné* boeide zoozeer de aanacht, dat terstond besloten werd haar te laten drukken, 't welk ook met de overigen geschieden zal.

Nadat nog de predikant *Kuntze* er op gewezen had, dat de Koning van Pruissen de eerste vorst is geweest die zich het Evangelisch verbond heeft aangetrokken, werd deze zitting gesloten.

In den namiddag van den 11 dezer werden de leden der vergadering van Evangelische christenen uit alle landen te Sanssouci aan den Koning van Pruissen voorgesteld. In de ruime zalen van het nieuwe paleis waren ruim 1000 personen aanwezig. Ten 5½ ure verscheen de Koning, vergezeld van de Koningin en eenige Prinsen en Prinsessen, in de eerste of grootste zaal, en werd daar met juichtoonen ontvangen. Ds. *Kuntze* hield eene korte toespraak tot den Vorst, die daarop in hartelijke taal antwoordde. Toen werden al de leden van het bestuur, alsmede de vreemde gedegeleerden, achtereenvolgens aan den Koning voorgesteld en de meesten hunner onderhield hij zich eenige oogenblikken. Ten 7 ure was de receptie afgeloopen. In de open lucht zongen de leden met ontblooten hoofde het eerste vers van: „*Een vaste burg is onze God*," en sprak Ds. *Krummacher* den zegenwensch over den Koning en de Koningin uit. Prof. *Bunsen*, die onder de aanwezigen op het paleis was, werd door vele voorname Engelschen hartelijk begroet. Volgens de *N. Pr. Zeit.* luidde de toespraak, waarmede Ds. *Kuntze* den Koning ontving, als volgt: „In naam van de hoofd- en plaatselijke commissie rust op mij de pligt, aan Uwe Majesteit den innigsten dank te betuigen voor de groote genade, die wij heden deelachtig worden. Groot is het geluk dat wij er door ondervinden, dat U. M. het eerst op het denkbeeld is gekomen, uit alle deelen der aarde de geloovige kinderen Gods bijeen te brengen. U. M. heeft reeds menig leger gezien; — hier is ook een leger, doch niet gekleed als gewoonlijk een oorlogsleger, maar gewapend met den helm des heils, met het schild des geloofs en met het zwaard des geestes; een leger, dat den Koning aller Koningen dient, maar ook U. M. in diepen ootmoed is toegedaan. U. M. moge de juichtoonen, die zoo even binnen deze muren klonken, beschouwen als voortgesproten uit de diepste diepte van opregte, geloovige harten, en moge God U. M. en Uw koninklijk huis zegenen." De Koning, zigtbaar getroffen, antwoordde: „Ik gevoel mij innig aangedaan en verrast door de groote deelneming, die de vergadering in alle landen heeft ondervonden. Ik moet bekennen, dat ik aanvankelijk zulk eene uitkomst niet had verwacht. Met blijdschap heb ik gezien, dat het begin uwer werkzaamheden gezegend is geweest. De eerste dag is gelukkig voorbijgegaan; het komt er slechts op aan, dat uw einde dusdanig zij als dat der jongeren op het eerste Pinksterfeest." Onder de vreemdelingen, die de Koning met bijzondere hartelijkheid bejegende, bekleedde prof. *Merle d'Aubigné* de voornaamste plaats; de Koning reikte hem de hand met de woorden: *Quel bonheur de vous voir, mon ami!*"

— In den handel komt thans eene soort van papier voor, uit tabaksstelen vervaardigd, dat zoowel in kleur als smaak zijn oorsprong verraadt en diensvolgens ook gerookt kan worden. Het ministerie van financien heeft derhalve bepaald, dat dit papier als tabaksfabrikaat moet beschouwd worden en bij den invoer aan dezelfde regten als de tabak onderhevig is.

ASSEN, 17 September.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Amsterdam. Woensdag, 16 Sept. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt:

Nederl. 2½ pCt. 63½ percent. Dito 4 pCt. 97 percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 en 1816 5 pCt 104¾ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. 84⅝ percent.

Granen en Zaden.

Koolzaad op 9 vat op October f 486; op Nov. f 489; op April f 498. — Raapolie op zes weken f 48½; vlieg. f 47¼; op Nov. f 47½; op Dec. f 47¾. — Tarwe prijs-

houdend; 131 ponds witte bonte Poolsche f 405. — Rogge onveranderd; 118 ponds Petersburg f 201. — Boekweit onveranderd.

Vervolg en slot van het Verslag van de Drentsche Kanaal-Maatschappij over het zevende boekjaar.

(Zie het vorig no.)

Van het nieuwe maatschappelijk kapitaal is 20 pct. gestort, als 10 pct. op 1o. November 1856 en 10 pct. op 1o. Julij van dit boekjaar.

Het dividend over het 6de boekjaar, in de vergadering van deelhebbers op 16 September 1856 te Meppel gehouden, bepaald op f 20.— per aandeel, werd na 15 Januarij 1857 betaalbaar gesteld.

De betaling van dit dividend aan de provincie Drenthe heeft, even als vroeger, niet plaats gehad dan nadat door Gedeputeerde Staten eene verklaring was gegeven, dat door die betaling de aanspraken der Maatschappij op het provinciaal subsidie niet zouden worden gepraejudiciëerd.

Bij deurwaarders exploit van den 26sten Maart 1857, is de provincie Drenthe gesommeerd tot betaling van den 5den en 6den termijn van het provinciaal subsidie, elk à f 6000.—.

Na de verklaring van de Provinciale Staten van Drenthe (zie verslag 6de boekjaar), dat de Provincie noch regtens, noch zedelijk verpligt zoude zijn tot de betaling van het bedoelde subsidie, heeft het bestuur der Maatschappij, eene regtsvordering te dier zake, immers zooveel mogelijk, wenschende te vermijden, aan Gedeputeerde Staten voorgesteld:

1o. Drie arbiters te benoemen, van iedere zijde één, de derde door de beide andere, en

2o. Bij het compromis aan deze op te dragen uitspraak te doen in het hoogste ressort, zonder appel of cassatie.

Gedeputeerde Staten achtten zich onbevoegd tot de aanneming van het gedane voorstel, onder bereidverklaring, dit of elk ander voorstel dat tot beëindiging der zaak in questie van wege het bestuur der Maatschappij mogt worden gedaan, te brengen ter tafel van de Staten der provincie.

Het bestuur verzocht daarop het gedane voorstel aan de Provinciale Staten te onderwerpen, en mogten deze zich daarmede niet kunnen vereenigen, alsdan voor te stellen het verschil bij prorogatie voor den Hoogen Raad in het eerste en hoogste ressort af te doen.

Provinciale Staten verklaarden, bij besluit van 9 Julij 1857, ongezind te zijn de vraag over het al of niet verschuldigd zijn van het subsidie tot een onderwerp van arbitrage te maken, en in het voorstel tot prorogatie voor den Hoogen Raad niet te kunnen treden, als zijnde van meening, dat de wet zoodanige prorogatie niet toelaat.

Bij vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Assen, van den 9den Februarij 1857, werden de heer *E. G. Rodemann* c. s. te Meppel, veroordeeld tot herstelling van de afsluiting in het Mallegat aldaar in denzelfden toestand waarin zich die bevond voor de wegbreking, op last van dien heer geschied in de maand Julij 1856 (als in het vorig verslag vermeld), met verdere vergoeding van kosten, schaden en interessen en condemnatie in de kosten van het proces.

Het bestuur der stad Meppel heeft eene regtsvordering ingesteld tegen de Maatschappij, tot ontbinding van het contract tusschen beide gesloten in dato 23 Mei 1851, bij dagvaarding van 7den October 1856. Bij vonnis van 2 Februarij 1857, heeft de Arrondissements-Regtbank te Assen zich onbevoegd verklaard om van deze zaak kennis te nemen, in welk vonnis de stad Meppel heeft berust.

De procedure met de aannemers van het 1ste en 2de perceel aardewerk, bestek A, no. 2, betreffende den eisch der maatschappij in reconventie tot zekere betalingen, haar in eersten aanleg toegewezen, is nog steeds in appel hangende bij het Provinciaal Geregtshof van Noord Holland.

In de zaak van A. *Odding* c. s. te Meppel, heeft het Provinciaal Geregtshof van Overijssel, bij arrest van den 1sten December 1856, een getuigenverhoor bevolen, hetwelk den 19den Januarij 1857 heeft plaats gehad. Het bestuur der Maatschappij onderhandelt met partij over eene minnelijke schikking in deze.

De commissarissen *H. Meinesz* en *J. C. Rahder*, welke ten vorigen jare als zoodanig aftraden, werden in de vergadering van 26 September herkozen; zij namen die herbenoeming aan.

De heeren Mr. *J. Tonckens* en Jonkheer *R. A. van Echten van Holthe*, vroeger op voordragt van Gedeputeerde Staten van Drenthe door deelhebbers tot commissarissen verkozen, dienden als zoodanig hun ontslag in.

Naar aanleiding van art. 12 der gewijzigde statuten, werden in hunne plaats door Gedeputeerde Staten tot commissarissen benoemd de heeren Jonkheer *R. A. van Echten van Holthe* en Mr. *H. A. A. Sluis*, leden van hun collegie.

De heer Mr. *J. Tonckens*, lid van Gedeputeerde Staten der provincie Drenthe en sedert de oprigting der Maatschappij commissaris derzelve, werd reeds eenigen tijd vóór het door hem genomen ontslag uit die betrekking, verhinderd aan de werkzaamheden van het bestuur deel te nemen, door eene ongesteldheid die hem den 29sten April 1857 ten grave sleepte. Even als in vele andere betrekkingen, in welke de waardige man voor algemeene en bijzondere belangen werkzaam was, werd ook in het bestuur dezer Maatschappij zijn verlies diep betreurd.

Het zevende boekjaar heeft een batig saldo van f 20.276 52½ opgeleverd, dat onder de deelhebbers zal kunnen verdeeld worden.

— De *Staats-Courant* behelst thans ook de benoeming van jhr. *C. P. L. van Kinschot*, Provinciaal directeur der directe belastingen, in- en uitgaande regten in Drenthe tot directeur derzelfde middelen in Zeeland, terwijl in zijne plaats tot directeur in dit gewest is benoemd de heer *F. E. A* baron *van Ittersum*, thans controleur der 1ste klasse van 's Rijks belastingen te 's Gravenhage.

— Bij Kon. besluit van 12 dezer no. 75 zijn bij de rustende schutterij in Drenthe benoemd: 1ste bataillon, staf, tot 1sten luitenant-adjudant *A. T. Hosteijn*; tot 2den luitenant-kwartiermeester *G. R. W. Kijmmell*, beiden thans 2de luitenant bij de 1ste compagnie van het bataillon; 1ste compagnie, tot kapitein *D. H. Westra*, thans 1ste luitenant-adjudant bij het bataillon; tot 1sten luitenant *J. Oosting*, thans 2de luitenant-kwartiermeester bij het bataillon; tot 2de luitenants: *P. Gasinjet* en *H. van Lier*, thans schutters; 4de compagnie, tot 2den luitenant *H. van Lit*, voormalig sergeant bij de compagnie; 2de bataillon, staf, tot 1ste luitenant-adjudant *C. Pothoff Hulst*, thans 2de luitenant bij de 1ste compagnie van het bataillon; 1ste compagnie, tot kapitein *H. L. van der Lelij*; tot 2de luitenants: *J. J. Verweij Mejan* en *J. Ph. Brinks Paalman*; 4de compagnie, tot kapitein *C. H. A. Wincke*, thans 1ste luitenant; tot 1sten luitenant *A. G. Wolthuis*, thans 2de luitenant; tot 2den luitenant *F. J. Dommers*, thans schutter.

* **Meppel**, 16 Sept. Gister was deze stad opgehoopt met kermisbezoekers. Het aanzienlijk getal van 787 wagens had dezelve, behalve de voetgangers, aangevoerd. Het getal van het ter verkoop aangebragte vee was zeer aanzienlijk, en bestond uit 267 paarden, als 103 ruinen en 164 merrien, 252 veulens; 618 runderen, als 188 guste-, 219 kalfde koeijen, 96 pinken en 15 stieren benevens 11 kalveren; 380 schapen, 9 geiten, 4 bokken en 5 lammeren; bovendien waren er 413 kippen. Bij min geanimeerden handel waren de prijzen als volgt: ruinen van f 35 tot f 220, merrien van f 40 tot 270, veulens van f 25 tot f 127, guste koeijen van f 84 tot f 167.50, kalfde van f 59 tot f 125, pinken van f 18 tot f 53, stieren van f 28 tot f 69, kalveren van f 9 tot 16, schapen van f 4 tot f 8, geiten van f 5 tot f 14, bokken van f 8 tot f 16, lammeren van f 4 tot f 6 en de kippen van 40 cents tot f 1 het stuk.

* Gister namiddag werd door den vetweider H. R. eene beste vette koe als ongesteld ter slagting aangegeven voor f 15-„; hij liet haar dadelijk dooden. Hij bevond zich echter met dien prijs bezwaard en verhoogde ze met f 5-„. De rijksambtenaren zich van de weinige ongesteldheid van het rund verzekerd hebbende, benaderden haar en verkochten haar met eene aanzienlijke winst aan een vleeschhouwer. Deze heeft voor het vel, vet en de bilstukken den inkoopsprijs en den accijns betaald en hield nog ruim 400 halve ned. ponden best vleesch over. De koe leed, naar men zegt, eenige dagen aan te veel doorgang.

* **15 Sept.** Gisteren avond had alhier de publieke verkooping plaats van het zeer aangenaam gelegen buitengoed „Regteren," daarvan is kooper geworden de heer *Jb. de Jonge*, in compagnie met de heeren *J. J. Slot* en *T. Slot*, voor eene som van f 4710.

Naar men uit goede bronnen en van verschillende zijden verneemt, is dit groote en ruime gebouw aangekocht met het doel om het te bestemmen voor eene gazfabriek, ten einde deze stad met gaz te verlichten, waartoe onlangs vergeefsche pogingen zijn aangewend door de heeren dr. *van Roijen* en *Feddes*.

Dit is aldaar voor het genoemde doel eene uitmuntende gelegenheid, zoo door de onmiddelijke ligging aan deze stad, als in vele andere opzigten. Men hoort dit dan ook algemeen op de gunstigste wijze bespreken.

Het staat er dus nu goed naar, dat deze plaats weldra met gaz zal worden verlicht, waarnaar velen teregt zeer verlangen.

* **Ruinen**, 14 Sept. Als een bewijs van de wildrijkheid der Drentsche velden, kunnen wij van hier melden, dat de jager A. *Kuiper* alhier ll. zaturdag, zijnde de eerste dag der jagt, heeft geschoten 28 patrijzen en 6 hazen.

* **Donkerbroek**, 14 Sept. Voor eenige weken had alhier op een zondagavond een twist plaats tusschen jongelieden, die op eene erge vechtpartij uitliep en — zoo als vroeger gemeld is — bijzonder plaats had tusschen een tuinman *v. d. H.* en een kleermaker *L.* Deze laatste heeft zijne tegenpartij erge wonden met scherp toegebragt. Die wonden zijn gelukkig reeds weder geheeld en de zaak is voor den regter reeds behandeld, met dien uitslag, dat de kleermaker L. veroordeeld is tot een jaar gevangenisstraf. — Het was te wenschen, dat de jongelingschap eenmaal leerde, om zulke zondagavond-tooneelen te haten en den sterken drank ernstig leerde schuwen als een zeer gevaarlijken vijand, die ziel en ligchaam verderft!

15 Sept. Een ander geval, jl. zondagavond voorgevallen, heeft almede vele tongen en harten in beweging gebragt, weshalve wij niet nalaten kunnen er eenig berigt van mede te deelen, ten einde deze of gene zich er in spiegele en wijl het geval toch wereldkundig moet worden. Bij zekeren arbeider, die vrouw en één kind heeft, woonde een' weduwnaar met een kind in één vertrek, met name F., een glazenmaker. De man van het huis, met name W. V., meende te ontdekken, dat zijne vrouw met den inwonenden F. in ongeoorloofde betrekking leefde en werd, zooals te begrijpen is, uiterst jaloersch en hevig, zoodat hij eerst F. en later ook zijne vrouw de deur uitgezet heeft.

* **Hoogersmilde, 14 Sept.** Wij hebben het genoegen van hier te kunnen berigten, dat Z. M. de Koning het tractement van den onderwijzer *H. Ulehake* alhier met een rijksjaarwedde van f 75-„ heeft verhoogd.

* **Delfzijl**, 14 Sept. Heden, den eersten dag der jagt, heeft men reeds alhier een ongeluk te betreuren; de heer J. P. V., alhier woonachtig, ging heden morgen ter jagt, en, bij het lossen van een schot, sprong de loop van het geweer, waardoor hij het schot in de linkerhand kreeg; naar men zegt, is de duim verloren, men hoopt echter nog de hand te zullen behouden.

* **Nijeveen**, 16 Sept. Ter aanvulling van een betrekkelijk berigt in het vorig no. deelen wij het volgende mede: Door de kloekheid van eenige jongelingen van Nijeveen en van de Veendijk heeft men in den nacht van 13 op 14 dezer de daders van een diefstal betrapt. Omstreeks 12 ure in den nacht zagen zij drie personen vee drijven langs den straatweg naar Steenwijk. Het ongewone uur, de ongeloofwaardige opgaven van de drijvers en de omstandigheid, dat reeds vier beesten uit de Havelter meente vermist werden, deed het vermoeden opvatten, dat die beesten uit de Havelter meente waren ontvreemd; zij vervolgden daarom die drijvers, maar deze, dit waarschijnlijk gemerkt hebbende, hadden zich verborgen, althans men vond wel de beesten, maar geene menschen. Men onderzocht de plaats en eindelijk gelukte het, twee van de drie drijvers in handen te krijgen; dadelijk vervolgden eenige jongelingen den nog voortvlugtigen naar Steenwijk, en deden van het gebeurde aangifte aan de politie, die ook den derden man opspoorde en hem transporteerde naar Nijeveen.

De beesten werden opgevangen en herkend als vee afkomstig van de Havelter meente. Tegen alle drie is bevel van voorloopige aanhouding uitgevaardigd en zijn zij ter beschikking van den heer officier van Justitie naar Assen vervoerd.

Allen lof verdient het kloek gedrag der jongelingen, zonder wier vastberadenheid en ijver de daders van den diefstal, die te Steenwijk in zeer slechten reuk staan, zeker niet zoo spoedig in handen der justitie waren gevallen.

REGTSZAKEN.

Arrondissements Regtbank te Assen.

16 Sept. B. O., H. M., H. M. en A. A. van R. te Annen en J. W. te Anlo, wegens overtreding der wet op het personeel, veroordeeld ieder tot eene boete van f 20; — A. D. te Annen, wegens overtreding der wet op het personeel, vrijgesproken, als zijnde niet overtuigend bewezen; — F. S. te Assen, wegens het onwillig toebrengen van kwetsuren, uit gebrek van bedrevenheid of voorzorg, vrijgesproken, als zijnde niet overtuigend bewezen; — K. B. te de Hool, bij verstek wegens het zich bevinden in het jagtveld zonder behoorlijk zorg te dragen om te beletten, dat zijn hond wild opspoort of drijft en wegens beleediging met woorden van een bedienend beambte; ter zake van het eerste feit vrijgesproken, als zijnde niet bewezen, wegens het tweede feit veroord. tot f 8 boete; — K. D. V. en J. B. S. te Stadskanaal, wegens het toebrengen van slagen, vrijgesproken als zijnde niet genoeg bewezen; — A. M. te Meppel, wegens het toebrengen van stooten, gepleegd onder verzachtende omstandigheden veroord. tot f 1 boete; — A. M. te Hoogeveen, wegens verbreking van sluiting, vrijgesproken, als zijnde niet wettig bewezen: — B. B. te Hoogeveen, wegens het uit vaartuigen overwerpen van zand zonder loopplanken te gebruiken; het vonnis van 't Kantongeregt te Hoogeveen bevestigd, met uitzondering van de daarbij uitgesprokene subsid. gevangenisstraf; — H. H. te Zandberg, wegens het hebben van eene verbodene nederlaag van tabak, vrijgesproken, als zijnde niet wettig bewezen.

ADVERTENTIEN.

Den 9 September 1857, op onze terugreis naar Java, ter hoogte van Douvres, aan boord van het fregat *de Triton*, voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, ANNETTE ADOLPHINE CORNETS DE GROOT, Echtgenoot van

J. KNIPHORST.

Diever, 12 Sept. 1857. Heden ontsliep zacht en kalm, na een kort maar hevig lijden, in den ouderdom van 63 jaren, onze dierbare Vader, de heer HILBERT KOK, lid der Provinciale Staten van Drenthe en Wethouder dezer Gemeente.

Met treurende blikken staren wij op het overschot van den geliefden afgestorvene, en alleen de hope des wederziens is in staat onze droefheid te lenigen.

A. H. KOK.

Uit aller naam.

DE VERTELLER ENZ.

Het zestiende deel van het beroemde werk van Thiers "Geschiedenis van het Consulaat en het Keizerrijk" is dezer dagen verschenen. Het bevat de geschiedenis van den voor Napoleon zoo noodlottigen veldtogt van 1813; het verhaal van de geleverde veldslagen en de voorbereiding daartoe neemt dan ook weder eene groote plaats in. Bijzonder merkwaardig is de beschrijving van de zamenkomst van Napoleon met den Oostenrijkschen staatsman Vorst Metternich te Dresden op den 28 Junij 1813. Hetgeen Napoleon en Metternich bij die gelegenheid besproken hebben, was tot nu toe slechts zeer onvolledig bekend. De heer Thiers heeft van den Vorst zelven een verslag van het gebeurde ontvangen en geeft dit zoo getrouw mogelijk in zijn werk terug.

Het gesprek is ook daarom zoo merkwaardig, omdat het, beter welligt dan iets anders, het karakter van Napoleon blootlegt. Wij willen er daarom iets uit wedergeven aan onze lezers. Napoleon beoogde met deze zamenkomst eigenlijk de bedoelingen van Oostenrijk uit te vorschen en eene verlenging van den wapenstilstand te verkrijgen; maar door zijne drift medegesleept, werd niet alleen dit doel verijdeld, mâar openbaarde hij daarbij ook zijne eigene gevoelens, die geen gunstig licht over zijn karakter verspreiden. Toen Vorst Metternich de voorwaarden wilde uiteenzetten, die tot grondslag van de vredesonderhandelingen zouden dienen, liet Napoleon hem niet uitspreken, maar riep in zijne drift uit: „O, ik herken u, heden verlangt gij slechts Illyrie, om Oostenrijk eenige zeehavens rijker te maken, eenige stukken van Westfalen en van het groothertogdom Warschau om den Pruissischen Staat te vergrooten, en de steden Lubeck, Bremen en Hamburg, om den Duitschen handel te herstellen en de zoogenaamde onafhankelijkheid van Duitschland te verzekeren, — maar ik ken uw geheim, ik weet wat gij allen eigenlijk wenscht. Gij Oostenrijkers wilt geheel Italie; uwe vrienden, de Russen, willen Polen; Pruissen wil Saksen: de Engelschen Holland en Belgie, en wanneer ik heden toegeef, zult gij morgen de voorwerpen van deze uwe wenschen vorderen. Maar om dat te bereiken, dient gij u gereed te maken, om millioenen van menschen op te offeren, het bloed van onderscheidene geslachten te vergieten en met mij van de hoogten van Montmartre te onderhandelen."

Als Metternich Napoleon hierop tot bedaren zocht te brengen en trachtte aan te toonen, dat er volstrekt geen sprake was van dergelijke zaken; dat er na de gebeurtenissen in 1812 wel in Petersburg, Berlijn en Londen dolkoppen waren met dergelijke eischen, maar niet in Weenen, en dat de vrede, welke men aanbood, niet alleen eervol was, maar dat daaraan ook in Frankrijk groote behoefte bestond — werd Napoleon op nieuw bleek van toorn en zeide, zich zelven geen meester meer: „Gij zijt geen soldaat, mijnheer, gij hebt niet, zoo als ik, het hart van een soldaat; gij leefdet nimmer op het slagveld; gij leerdet nimmer het leven van anderen en het uwe te verachten . . . , wat is mij aan tweemaal honderdduizend menschenlevens gelegen!"

Deze woorden moesten wel een diepen indruk op Vorst Metternich maken. „Laat ons," riep de Oostenrijksche

Heden avond omstreeks 10 uur overleed in den nog jeugdigen leeftijd van bijna 13 jaren, mijne veelbeminde DOCHTER HINDERKIEN REILING. Kalm en gelaten was haar uiteinde, en in de hoope elkander eens weder te mogen aanschouwen, doet ons berusten in wil des Allerhoogsten.

Gasselternieuwveen den 12 September 1857.

R. T. REILING.

Heden overleed, in den ouderdom van ruim 36 jaren, mijn hartelijk geliefde echtgenoot G. HORREUS DE HAAS, in leven predikant, vroeger te Ommelanderwijk en Zuidwenning en laatst in deze gemeente, na eene echtvereeniging van nog geen vier jaren, mij nalatende drie kinderen, waarvan twee uit een vroeger huwelijk.

Dwingelo den 14 September 1857.

R. VAN SLOOTEN, Wed. DE HAAS.

Eenige kennisgeving.

Heden overleed na eene langdurige ongesteldheid, in den ouderdom van 15 jaren en 7 maanden, mijne hartelijk geliefde eenigste Zuster HENDRIKA JANTINA VAN DIJK.

J. VAN DIJK, Hz.

Meppel, 15 Sept. 1857.

DIRECTEUREN EN CURATOREN

van het GYMNASIUM voor WIS- en ZEEVAARTKUNDE, OUDE en NIEUWE TALEN te *VEENDAM* brengen ter kennis van belanghebbenden, dat de NIEUWE **CURSUS** een aanvang neemt met **1o October** e. k. De LEERLINGEN worden er voorbereid voor de HOOGE SCHOLEN, voor de MILITAIRE AKACEMIëN en voor alle MAATSCHAPPELIJKE BETREKKINGEN, terwijl die voor de **ZEEVAART** na een voldoend examen het DIPLOMA van STUURMAN ontvangen. Tevens worden in het nieuwe lokaal, door den LEKTOR in de moderne talen bewoond, **KOSTLEERLINGEN** op zeer aannemelijke voorwaarden geplaatst.

Namens Directeuren en Curatoren van het Gymnasium te Veendam,

A. WINKLER PRINS.

Die in dit saizoen wenschen te ***JAGEN*** in de Markte van Noord- en Zuidbarge, kunnen deswege **permissie-biljetten** erlangen, per dag voor ***f 0,30 Cts.***, per persoon, aan te vragen bij den Boekhouder-Volmagt aldaar.

In het Protestantsche Armen Werkhuis te *Dalen*, verlangt men tegen 1 November aanstaande, een

Vader en Moeder

van de Protestantsche Godsdienst, van een goed en onbesproken zedelijk gedrag, zonder kinderen, bekend met het akkerwerk.

De voorwaarden zijn: Vrije woning, kost, licht, brand en salaris naar onderlinge overeenkomst. — Zij, die daartoe genegen mogten zijn, vervoegen zich in persoon of schriftelijk bij den Boekhouder-Diaken G. SCHOLTEN, of den Predikant van Dalen.

Dalen, 13 Sept. 1857.

Vermist:

2 VAARSEN, een licht en een donker, oud $1\frac{1}{2}$ jaar, een V op 't regter hoorn; die hiervan aanwijs kan doen bij de Wed. A. VAN BON te Zuidlaren, zal beloond worden.

ER WORDT GEVRAAGD,

om met 1 November in dienst te treden:

Een bekwame GRUTTERSKNECHT.

Men vervoege zich in persoon of met franco brieven bij

GEERT STRABBING.

Grutter te Kloosterveen, bij Assen.

Op DONDERDAG den 1 October e.k., des avonds 5 uur, zal ten huize van JANNES BLOMSMA te Smilde, publiek worden geveild:

1o. ***Ten verzoeke van W. MARLINK:***

Een **HUIS**, **SCHUUR** en **BAKKERIJ**, staande en gelegen aan den Witterweg, nabij de Drentsche Hoofdvaart, te Smilde, met daarachter gelegen kampen **BOUW- en WEILAND**, te zamen groot 3 bunder, 19 roeden, 30 ellen.

3o. ***Ten verzoeke van de Erven J. L. WOLTERS:***

Ongeveer drie kampen **BOUW- en GROENLAND**, aan elkander gelegen tusschen den Witterweg en Duikerslootswijk, te zamen groot 2 bunder, 6 roeden.

3o. ***Ten verzoeke van JANNES BLOMSMA:***

Eenige perceelen **BOUW-**, **GROENLAND** en **ONDERGROND**, gelegen naast de voorgaande perceelen tusschen de Duikerslootswijk en Witterweg te Smilde, groot te zamen 3 bunder, 61 roeden, 90 ellen.

Alle welke GOEDEREN aan en nabij elkander aan het water zijn gelegen en met 1 November e.k. zijn te aanvaarden.

Assen, 16 September 1857.

A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN,

Notaris.

Ten verzoeke van H.H KERKVOOGDEN te Zweeloo, zal de Notaris Mr. A. SLINGENBERG, op VRIJDAG den 25 September 1857, publiek Verhuren:

DE BOERENPLAATS

DE WEMINGE genaamd, gelegen te Zweeloo, bestaande uit een **kapitaal BOERENHUIS** met groote **SCHUUR**, dertig mudden **BOUWLAND**, dertig dagwerk **HOOI- en WEILAND** en een paar mudden **LAND BINNENGROND.**

Informatien zijn te bekomen bij den Kerkvoogd W. KOOPS te Zweeloo.

De COMMISSIE VAN ADMINISTRATIE over het Huis van Arrest en Justitie te Assen, is voornemens, op MAANDAG den vijfden October 1800 zeven en vijftig, des morgens om twaalf uur, in een der localen van genoemd huis AAN TE BESTEDEN de ***VOEDING*** en ***VERZORGING*** der **Gevangenen**, voor het jaar ***1800 acht en vijftig***, bestaande in **BROOD**, **AARDAPPELEN**, **VLEESCH**, **BOTER**, **RUNDVET**, **GORT**, **RIJST**, **ERWTEN**, **GROENTEN**, **ZOUT**, **PEPER**, **AZIJN**, **OLIE**, **KAARSEN**, **GROENE ZEEP**, **KOFFIJ**, **CICHOREI**, **MELK**, **STROO**, **Korte en Lange TURF**; alles overeenkomstig de gedrukte voorwaarden, die ter lezing liggen in genoemd huis, benevens in de Burger Societeit, alsmede ten huize van den Logementhouder KUIPERS te Assen.

Assen den 14 September 1857.

De Commissie voornoemd,

J. H. WESTRA, V. P.

Namens dezelve,

H. VOS, Secret.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 15 September.

Tarwe, Jarige	70 ℔	f 9.10	Boekweit, zand 64	N.pd. f	6.85
„ Oml.	68	„ 8.50	„ „ 66	„ „	7.35
dito.	70	„ 9.10	„ n. zwarte 64	„ „	6.70
„ „ Old.	68	„ 8.30	„ veen 64	„ „	6.60
„ „ „	70	„ 8.90	Paardeboonen.. f	7.75	à 8.25
Rogge, Oude	64	„ 6.15	Groene Erwten. „	00.00	à 00.00
„ „	66	„ 6.65	Graauwe „ „	00.00	à 00.00
„ Nieuwe	68	„ 7.35	Koolzaad . . . f	13.00	à 14.60
Haver, N. dikke	40	„ 3.95	Gort, grove . „	9.50	à 10.50
„ „	42	„ 4.20	Gort, parel , „	13.25	à 15.50
„ Voer	36	„ 3.55	Olie, raap p. vat „	46.00	à 00.00
„ „	40	„ 3.95	Raapkoeken		à —.—
„ Zwarte	36	„ 3.55	Lijnkoeken	—.—	a —.—
„ „	38	„ 3.75	Boter 1ste soort f	44.00	a — 00
Garst, N. wint.	54	„ 5.75	Boter 2de „ f	42.00	a 00.00
„ „ „	56	„ 6.15			
„ „ zomer	56	„ 0.00			
„ „ knob.	60	„ 6.10			

Oude Tarwe stil. — Nieuwe als genoteerd verkocht. — Rogge in een doen. — Boekweit 10 cent hooger afgaande. — Gerst meer aan, en niet dan iets lager te plaatsen. — Haver door geringen aanvoer en meerder vraag hooger verkocht. — Boonen ruim prijshoudend. — Koolzaad weinig in omgegaan. — Gert prijshoudend. — Geel Mosterdzaad gevraagd, en tot verhoogde prijzen verkocht.

STEENWIJK, 14 Sept. Rogge f 7.25 a f 8.25. — Boekweit f 8.40 a f 8.50. Boter per $\frac{1}{8}$ v. f 24.00 a 00.00.

OLDEMARKT, 12 Sept. Boter $\frac{1}{4}$ v. f 52.00.

HEERENVEEN, 12 Sept. Rogge f 7.87^5. Boter per $\frac{1}{4}$ v. f 52.00.

NOORDWOLDE, 10 Sept. Rogge f 7.50 a f 8.10. — Boekweit f 8.40 a f 8.60. — Boter per N. ℔ f 1.08 a f 1.17.

HOOGEVEEN, 15 Sept. Rogge: hoogste f 8.75, laagste f 8.40; aanvoer 68 mudden. Boekweit: hoogste f 8.00, laagste f 7.75; aanvoer 38 mudden. Haver: hoogste f 0.00, laagste f 0.00; aanvoer 00 mudden. Boter per Ned. ℔ hoogste f 1.07^5, laagste f 1.00; aanvoer 620 ponden; per $\frac{1}{4}$ vat hoogste f 43.—, laagste f 40.—. Roggebrood de 6 Ned. ponden f 0.58; de Ned. 3 ponden f 0.29.

AMSTERDAM, 14 Sept. Zwolsche BOTER f 50 a 52. — Kamper-Eilands HOOI f 25 a 27. — TARWE tot vorige prijzen met goeden handel; 132 ℔ witbonte Poolsche f 405; 129 ℔ dito f 382, 883; 129 ℔ bonte dito f 373, 365; 130 ℔ dito f 375; 125 ℔ dito f 340, 350; 126 ℔ dito f 340; 12? ℔ geringe dito f 340; 135 ℔ nieuwe roode Nassau f 365; 131 ℔ jarige roode Silezische f 350; 130 ℔ jar. Saal f 310; 122 ℔ jarige Groninger f 260; 124 ℔ jarige roode Friesche f 262; 118 ℔ witte dito f 260; 128 ℔ geringe witte Rostocker f 310; 134 ℔ Geldersche f 363. — ROGGE. Gedroogde bij partij, ongedroogde bij gerijven onveranderd; 118 ℔ Petersburger f 201 bij partij; 123 ℔ Pruissische f 215; 123 Rostocker f 216; 184 ℔ Belgische f 223. — GARST in een doen; 109 ℔ fijne Zweedsche f 190. — HAVER zonder handel. — BOEKWEIT prijshoudend; 122, 124 ℔ nieuwe Amersfoortsche f 279, 285; 122 ℔ jare dito f 268. — KOOLZAAD £ $\frac{1}{2}$ hooger; op 9 vat. Olie: dadelijk £ 80; in Sept. $80\frac{1}{2}$; Nov. £ 82; April £ 83. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE dadelijk en op levering williger; op 6w. f $47\frac{1}{4}$; Vlieg f $46\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; 1o. Oct. f $46\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; Nov. f $46\frac{1}{2}$, 47; Dec. f $46\frac{3}{4}$, $47\frac{1}{4}$; Mei f $47\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$. — LIJNOLIE ruim prijshoudend; op 6w. f 46; Vliegend f $44\frac{3}{4}$, 45; 1o. Oct. f $44\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; Nov. $44\frac{1}{4}$; Dec. f $43\frac{3}{4}$. — HENNEPOLIE op 6w. f $51\frac{1}{4}$; Vliegend f $49\frac{1}{2}$. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 9? a f 96. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f $11\frac{1}{2}$ a f $14\frac{1}{2}$.

SCHIEDAM, 12 Sept. MOUTWIJN f 21 met veel handel. — JENEVER 100 pct. Amst. proef f 25 a f $25\frac{1}{2}$ per vat contant.

233ste **STAATS-LOTERIJ.** 5de KLASSE.

1ste Lijst. Nos. 981, 1600, 3593 en 5876 ieder f 1000. No. 11958 f 400. Nos. 1649, 4283, 6208, 12580, 14524, 16101 en 19197 ieder f 100.

2de Lijst. No. 8325 f 25000. No. 11117 f 10000. No. 13484 f 2000. Nos. 7180 en 9639 ieder f 1000. Nos. 12405, 17615 en 19820 ieder f 400. Nos. 1439 en 13758 ieder f 200. Nos. 3497, 5404, 6084, 6657, 10921 en 14393 ieder f 100.

VEEMARKTEN.

Groningen, 15 Sept. De aanvoer van runderen ter markt van heden was gering met weinig handel; schapen tamelijk ter markt en de handel iets williger; varkens ruim aangevoerd, doch de handel was niet zoo vlug als l.l. Dingsdag: oude van f 30 tot f 50; jongen van f 7 tot f 35.

Leeuwarden, 11 Sept. Aangevoerd 600 a 650 runderen, waarvan 200 vetten, de overige melk- en kalfkoeijen; 100 vette kalveren, 400 schapen, alsmede 400 a 450 varkens en biggen; in alle soorten was de handel levendiger dan l.l. Vrijdag.

Londen, 11 Sept. De veemarkt was matig voorzien; de kooplust was niet levendig tot de verlaagde prijzen van l.l. Maandag.

14 Sept. De aanvoer ter veemarkt bestond uit 575 runderen, 220 kalveren en 22,630 schapen, die allen onveranderd in prijs waren.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 1857.

	pct.	14 Sept.	15 Sept.		pct.	14 Sept.	15 Sept.
Nederl. W. S.	$2\frac{1}{2}$	$63\frac{1}{2}$	$63\frac{3}{8}$	*Spanje*, Obl.	$1\frac{1}{2}$	$25\frac{3}{16}$	$25\frac{1}{16}$
„ „	3	$77\frac{1}{16}$	$77\frac{1}{8}$	Obligatien	3		$42\frac{3}{8}$
„ „	4	$97\frac{1}{8}$	97	Binnenl.	3	$37\frac{7}{16}$	$37\frac{5}{16}$
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$		$91\frac{1}{4}$	Amortisable			
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	$153\frac{1}{4}$	$150\frac{3}{4}$	Bewijz. Coup.		$5\frac{7}{8}$	
O. I. Leening	4			*Oostenrijk*,			
Aand. H.Spw.				Oblig. Goll	5		
Aand. R.Spw.	$4\frac{1}{2}$			» »	4	61	$60\frac{1}{2}$
Ned. B.				» Metal.	5	$73\frac{1}{4}$	73
Maats. Weld.				» » N.	5		
Rusland,				» Nation.	5	$75\frac{7}{8}$	$75\frac{1}{4}$
Obl. Hope	5	$105\frac{1}{8}$	$104\frac{3}{4}$	» »	$2\frac{1}{2}$	38	$37\frac{3}{4}$
Dito 1831/33	5	$94\frac{5}{8}$	$94\frac{3}{4}$	*Belgie*, Cert.	$2\frac{1}{2}$		
Cert. 1840	4	$86\frac{13}{16}$	$86\frac{3}{4}$	Rothschild	$2\frac{1}{2}$	$51\frac{3}{4}$	$52\frac{1}{8}$
» Stieglitz	4	$86\frac{11}{16}$		*Portug.*, Obl.	3	$45\frac{3}{8}$	$45\frac{1}{8}$
Cert. v. Ass.	6	$67\frac{1}{4}$	$67\frac{1}{4}$	Brazilien	5	$98\frac{1}{2}$	
Polen,				Weener aandeelen	4		315
Aand. fl. 500	f	$154\frac{1}{2}$	$154\frac{1}{2}$				
Obl.	4	$80\frac{7}{16}$	$80\frac{1}{2}$				

14 Sept. De markt was algemeen zeer flaauw gestemd, zonder dat nogtans de buitenlandsche koersen daartoe aanleiding gaven.

Eene alleraanzienlijkste daling hebben de 7 pcts. Illinois-Centraal-Spoorweg-Obligatiën en Aandeelen geleden; allerlei geruchten werden verspreid omtrent de aanleiding daartoe; het meest waarschijnlijke komt ons dat voor, waarbij als eenige oorzaak der daling, eene volslagen paniek aan de New-Yorksche beurs wordt opgegeven.

15 Sept. De markt was bij vernieuwing algemeen zeer flaauw gestemd; de maatregel door de Nederl. Bank genomen, om den rente-tax voor Disconto en Beleening 72 pct te verhoogen, droeg daartoe bij.

Op de belangrijke daling der aandeelen Handel-Maatschappij was waarschijnlijk de heden invallende verrekeningsdag niet zonder invloed.

In Illinois Centraal-Spoorweg-Aandeelen en Obligatiën vond eene niet onaanzienlijke reactie plaats.

---

minister, „deuren en vensters openen, sire, opdat geheel Europa uwe woorden verneme en de zaak, welke ik bij u verdedig, zal daarbij niet verliezen."

Aan het slot van dit zestiende deel werpt Thiers een terugblik op het door hem besprokene. Hij doet opmerken, hoe Napoleon zich in het verderf stortte door in 1813 te veel te willen doen, ten einde zijne verliezen van 1812 te herstellen, en hij besluit met eene les, die ook in het privaat leven hare toepassing vindt. „Helaas!" zegt hij, „de menschen dragen in hun karakter hun toekomstig lot met zich om, dat zij overal rondom zich zoeken, maar niet in zich, waar het in werkelijkheid verblijf houdt, dat, naar dat zij aan hunne driften of aan hunne rede gehoor geven, hen in het verderf stort of hen redt! En wanneer zij zich in het verderf gestort hebben, geven zij de schuld aan hunne soldaten, aan hunne generaals, aan hunne verbondenen, aan de menschen, de goden, en zeggen, dat zij door allen verraden zijn, ofschoon zij dit zich zelven alleen hebben berokkend."

De vele proeven, voor eenigen tijd met het waterglas genomen, schijnen over het algemeen niet aan de verwachting te hebben beantwoord. Of dit aan het waterglas zelf is toe te schrijven of aan de wijze van behandeling der stoffen, die men er mede wilde bedekken, laten wij in het midden; hier vermelden wij enkel, dat het waterglas in den jongsten tijd wordt aangeprezen tot een geheel ander einde, namelijk tot vervanging der zeep. Het bezit de eigenschappen die de zeep kenmerken, want het is een kiezelzuur alkali. Het alkali werkt oplossend op het vuil der te reinigen goederen, even als het alkali in de zeep, soda en potasch. Het kiezelzuur, met het onopgeloste waterglas, maakt het waschwater slijmig en dus geschikt, om het opgeloste vuil zwevende te houden, zoodat het gemakkelijk kan worden weggespoeld.

Boven de zeep heeft het waterglas veel voornit in den minderen prijs, zoodat de kosten der zeep, naar de tegenwoordige prijzen, nagenoeg ter helft kunnen worden uitgewonnen. Bij het waterglas, alzoo tot wasschen gebruikt, doet de kiezelaarde dezelfde werking als het vet bij de zeep. Het is wel te verwachten, dat door belanghebbende personen het waterglas als waschmiddel zal worden beproefd.

Homerus verhaalt, dat in het huis van Penelope twaalf slavinnen dag en nacht werkzaam waren om het graan voor den beperkten hofstoet der vorstin te malen; één slavin welligt voor vijf-en-twintig, misschien voor twintig of vijftien personen. Thans zijn er stoommolens, die dagelijks het rantsoen voor een leger van 100.000 man kunnen malen, zonder meer dan 20 arbeiders noodig te hebben; dat is één man voor de 5000. Zóó moest toen de mensch in het zweet zijns aanschijns zwoegen, om naauwelijks te bekomen wat tot zijn karig levensonderhoud volstrekt noodig was, en de slaaf, de arbeider, verkwijnde in de akelige ellende, de ellende des ligchaams, des geestes, des gemoeds. Hij was eene zaak naar het ligchaam, naar den geest een dier.

Men roeme daarom niet zoo zeer den gulden ouden tijd!

GEDRUKT BIJ **GRATAMA** te Assen.